

## 332/1920 sb.

### Zákon

ze dne 15. dubna 1920,

**jímž stát přejímá výkony zdravotně-policejní.**

Změna: 236/1922 Sb.

Národní shromáždění republiky Československé usneslo se na tomto zákoně:

#### § 1.

O výkon zdravotní policie, obstarávané dosud obcemi, pečuje stát.

#### § 2.

K tomu cíli ustanoven budiž u okresních úřadů, pokud se týče v městech se zvláštním statutem, jakož i v městech s právem municipálním u župních úřadů kromě hlavního města Prahy, pro něž se vydá zvláštní zákon (§§ 1, 2, odst. 1., 3., 4. a 6. zák. o zřízení župních a okresních úřadů), potřebný personál lékařský a pomocný personál zdravotní (pomocnice při porodu, pečovatelé o nemocné, sociální pracovnice, desinfektoři atd.).

Tito činovníci působiti budou ve zvláštních k tomu určených okrscích.

Lékař musí v obvodu svého okrsku sídliti. Výjimky stanoví ministerstvo veřejného zdravotnictví a tělesné výchovy.

Pomocný zdravotní personál může býti ustanoven pro více okrsků.

#### § 3.

Zdravotní policie zahrnuje vše, co podle dosud platných ustanovení náleželo v oboru tom od samostatné a přenesené působnosti obce, a co v budoucnosti zvláštními zákonnými nebo jinými ustanoveními bude do zdravotní policie pojato.

#### § 4 .

Náleží tudíž sem zvláště:

1. Zdravotní policie týkající se:

- a) silnic, cest, veřejných míst a pod.,
- b) bytů,
- c) staveb,
- d) potravin, včetně masa.

2. Dozor zdravotní na vodu pitnou, užitkovou, tekoucí i stojatou a na odstraňování odpadků a splašků;

3. zdravotní dozor ke školám, hostincům a budovám veřejně přístupným;

4. zdravotnický dohled k průmyslovým a živnostenským podnikům, na průmyslové a živnostenské dělníky a na dělnictvo domácí;

5. zdravotní dohled na obchod zboží lékařským, jedy, látkami zdraví škodlivými, jakož i zamezení masticářství a neoprávněného vykonávání lékařství a babictví;

6. první pomoc při náhlých onemocněních a úrazech;

7. evidence a dohled k osobám potřebným pomoci a ochrany slepcům, slabomyslným, hluchým, choromyslným a nalezcům, mimo veřejné ústavy;

8. opatření proti nakažlivým a lidovým nemocem a boj proti nim;

9. dohled k soukromým ústavům léčebným, poradnám, sociálně lékařským zařízením a lázním očištěným v obcích;

10. ohledávání mrtvol;

11. provádění zdravotně policejních ustanovení pohřebních a policie hřbitovní;

12. zdravotní dohled a trhy dobytčí a průhon dobytka;
13. policie tržní;
14. zdravotní dohled na pohodnictví a na mrchoviště.

§ 5.

K povinnostem státního lékaře (§ 2) náleží kromě věcí souvisejících s obstaráváním zdravotní policie zejména také:

- a) prováděti veřejné očkování proti neštovicím,
- b) léčiti chudé,
- c) zdravotnický dozor k dělníkům hospodářským, lesním, saisonním a ku čeledi,
- d) dozírati na tělesnou výchovu,
- e) lékařský dozor nad školní mládeží, spojený s občasnými výklady zdravotními,
- f) zdravotní výchova a součinnost při etické výchově obyvatelstva,
- g) Odborná součinnost v oboru sociální péče a to jmenovitě v poradnách pro matky a kojence, v ústavech sociální péče, při zakládání zdravotních matrik a bytových katastrů, udílení bezplatných porad pro tuberkulosní chudé ve vlastní ordinaci, součinnost při řízení a vyučování službě samaritské a pod.

Rozsah povinností, uložených lékařům ustanoveným pro výkon veřejné služby zdravotní v obcích (lékařům obecním a obvodním), bude stanoven nařízením.

Podrobně budou určeny povinnosti těchto lékařů instrukcí služební, kterou vydá ministerstvo veřejného zdravotnictví a tělesné výchovy ve shodě s ministerstvy zúčastněnými po vyžádaném dobrém zdání komor lékařských a státní zdravotní rady.

§ 6.

Podrobná ustanovení o působnosti činovníků a zřízenců, jmenovaných v § 2 t. z., vydána budou ministerstvem veřejného zdravotnictví a tělesné výchovy podle potřeby v dohodě s jinými ministerstvy, zejména, pokud by šlo o otázky technické s ministerstvem veřejných prací, a to na základě zvláštního zákona, jímž upravena bude veřejná služba zdravotní (§ 7 zák. o župních a okresních úřadech).

Do té doby, zůstávají v platnosti ustanovení dosavadní, neodporující tomuto zákonu.

§ 7.

Okrsky, pro něž ustanovení budou lékaři pro obstarávání agend zdravotně policejních a ostatních agend tímto a jinými zákony vytčených, určí podle místních potřeb a zejména vzhledem k povaze a počtu obyvatelstva státní správa, která bude rozhodovati i o budoucích změnách.

Státní správa určí i sídlo lékaře.

Podrobná ustanovení vydána budou nařízením.

Výkon služby zdravotní je upraven po zdravotních obcích a po zdravotních obvodech, v něž jsou obce za tím účelem sdruženy.

Před touto úpravou jest vyslechnouti zúčastněné obce i zřízené zdravotní rady a příslušné okresní nemocenské pokladny.

Je-li ve zdravotní obci ustanoveno několik lékařů, mohou býti jednomu z nich přikázána práva a povinnosti lékaře náčelního, zodpovědného za tuto službu.

§ 8.

Úprava právních poměrů státních lékařů v oboru zdravotní policie a ostatního zdravotně policejního personálu provedena bude podle zásad pro úředníky a zřízence státní s obdobnou kvalifikací, obsažených v zákonu ze dne 25. ledna 1914, čís. 15 ř. z., o služebním poměru státních úředníků a státního služebnictva (služební pragmatika), a nařízeních k němu vydaných s omezením, že u lékařů, vykonávajících soukromou praxi, připuštěn je postup nejvýše do VII. hodnostní třídy. Pro okrsky s mimořádně obtížnými poměry místními povolují se zvláštní místní přídavky až do částky 500 Kč měsíčně. Bližší ustanovení o časovém postupu lékařův, ustanovených podle tohoto zákona, a způsobu poskytování místních přídavek vydána budou nařízením.

§ 9.

Obvodní a obecní lékaři, pokud byli ustanoveni definitivně, převzati budou do služby státní se započtením jejich služební doby do pense; o převzetí obvodních a obecních lékařů provisorních a definitivních, jimž nebyl přiznán nárok na zaopatřovací požitky, rozhodne se v každém jednotlivém případě podle ustanovení platných pro státní úředníky se zřetelem na případně platné úmluvy, pokud se týče nabytá práva.

Za účelem převzetí, nutno podati do 60 dnův ode dne, kdy zákon nabude účinnosti, u ministerstva veřejného zdravotnictví a tělesné výchovy žádost za ustanovení státním lékařem pro výkon zdravotní policie podle tohoto zákona.

Ministr veřejného zdravotnictví a tělesné výchovy může pro mimořádné poměry tuto lhůtu i různě ustanoviti pro jednotlivé správní obvody nebo jejich části.

§ 10.

Nepodají-li obvodní neb obecní lékaři do ustanovené lhůty žádost za ustanovení podle tohoto zákona, má se za to, že se po uplynutí lhůty dobrovolně bez jakýchkoli nároků vzdávají místa dosud zastávaného.

§ 11.

Obvodní a obecní lékaři, kteří byli ustanoveni podle dosud platných předpisů před 28. říjnem 1918 a podali sice včas žádost za ustanovení státním lékařem podle tohoto zákona, avšak nebyli jmenováni, budou dáni na odpočinek a budou jim poskytnuty zaopatřovací požitky, pokud by na ně měli nárok podle dosud platných zákonů; při tom rozhodujž jediné otázka odborné kvalifikace a zájem státu.

Bylo-li však prokázáno, že tito lékaři, když již byli na svých místech úřady republiky Československé třebaž prozatímne ustanoveni nebo potvrzeni, dopustili se jednání namířeného proti státu československému, budou bez jakýchkoli nároků propuštěni, při čemž jest vyhrazeno trestně je stíhati.

§ 12.

Obvodním a obecním lékařům, pokud přejati budou do služby státní, odpouští se nařízená státní zkouška lékařská (zkouška fysikátní), slouží-li až do převzetí déle než 5 let.

Ministr veřejného zdravotnictví a tělesné výchovy může obvodním a obecním lékařům, kteří nevykazují pětiletou služební dobu, povolití přiměřenou lhůtu k této zkoušce.

Ve výjimečných, zvláštního zřetele hodných případech může ministerstvo veřejného zdravotnictví a tělesné výchovy prominouti státní zkoušku lékařskou (fysikátní) i těm lékařům obecním a obvodním, kteří až do svého převzetí do služby státní nevykazují plných pěti let služebních.

§ 13.

Jmění pensijního fondu obecních a obvodních lékařů v Čechách, zřízeného zákonem ze dne 17. dubna 1906, čís. 34 z. z., a jiných fondů veřejných ke stejnému účelu určených, přechází s veškerými právy a závazky do vlastnictví státu.

§ 14.

Obce jsou povinny, aby spolupůsobily při výkonu tohoto zákona.

Věcné potřeby a nutná zařízení opatří obec, pokud se týče župa (§§ 31 a násl. zákona o župních a okresních úřadech).

V případech zvláštního zřetele hodných může býti k účelům těm poskytnut státní příspěvek.

§ 15.

Zákonem tímto zrušuje se platnost dosavadních ustanovení zákonných, pokud jsou s ním v odporu.

Zákon tento začne účinkovati v době po vydání vládních nařízení o svazech zemských, župních a okresních úřadech a zákonů, jimiž bude upravena potřebná k tomu finanční úhrada.

§ 16.

Provedením zákona pověřuje se ministr veřejného zdravotnictví a tělesné výchovy v souhlasu se zúčastněnými ministry.

**T. G. Masaryk v. r.**

**Tusar v. r.**

**Dr. Hodža v. r.,**

v zastoupení nepřítomného ministra veřejného zdravotnictví a tělesné výchovy.